

Spolufinancováno
Evropskou unií

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

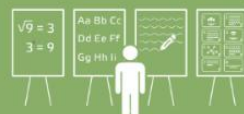

Místní akční plán pro ORP Jablunkov IV

reg. č.: CZ.02.02.XX/00/23_017/0008883

Vymezení problémových oblastí
a klíčových problémů – SWOT analýzy

Schváleno dne 12.06.2025 na 3. zasedání ŘV

Obsah

I. MODERNÍ DIDAKTICKÉ FORMY VEDOUcí K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ	3
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rozvoj čtenářské gramotnosti a matematické gramotnosti..	3
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro financování.....	4
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina občanské kompetence.....	4
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina polytechnika a digitalizace.....	5
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rovné příležitosti	6
Manažerský souhrn SWOT analýz pracovních skupin	7
II. ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA, ZEJMÉNA ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM A JINÝM ZNEVÝHODNĚNÍM	8
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rozvoj čtenářské gramotnosti a matematické gramotnosti..	8
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro financování.....	9
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina občanské kompetence.....	9
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina polytechnika a digitalizace.....	10
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rovné příležitosti	11
Manažerský souhrn SWOT analýz pracovních skupin	12
III. PODPORA PEDAGOGICKÝCH A DIDAKTICKÝCH KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA MANAGEMENTU TŘÍDNÍCH KOLEKTIVŮ	13
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rozvoj čtenářské gramotnosti a matematické gramotnosti	13
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro financování.....	13
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina občanské kompetence.....	14
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina polytechnika a digitalizace.....	15
SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rovné příležitosti	16
Manažerský souhrn SWOT analýz pracovních skupin	17

I. MODERNÍ DIDAKTICKÉ FORMY VEDOUCÍ K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rozvoj čtenářské gramotnosti a matematické gramotnosti

<u>Silné stránky</u> 1. Zájem pedagogů o moderní didaktické formy výuky 2. Znalost klíčových kompetencí a cesty k jejich rozvoji 3. Větší motivace žáků k seberozvoji	<u>Slabé stránky</u> 1. Časová vytíženost pedagogů 2. Zahlcenost administrativou 3. Velký počet informačních zdrojů, nepřehlednost a nesystematičnost
<u>Příležitosti</u> 1. DVPP (webináře, workshopy, školení) 2. Sdílení příkladů dobré praxe, návštěvy škol 3. Finanční podpora – granty, evropské fondy 4. Projektová výuka (projekty zařazované do výuky)	<u>Hrozby</u> 1. Neexistující vize vývoje školství 2. Zvyšující se počet žáků s SPU i dalšími problémy 3. Nedůvěra k novým metodám a nezájem ze strany rodičů

Komentář – zdůvodnění volby:

Podskupina Čtenářské pre/gramotnosti: Z analýzy vyplývá, že moderní didaktické metody mohou zásadně přispět k rozvoji klíčových kompetencí žáků, ale jejich efektivní implementace čelí několika výzvám. Zájem pedagogů a jejich ochota se vzdělávat jsou silnými stránkami, které by měly být podporovány vhodnými školeními a příklady dobré praxe. Významným problémem je časová vytíženost učitelů a administrativní zátěž, které mohou bránit zavádění nových metod. Příležitosti, jako jsou DVPP a projektová výuka, mohou nabídnout nástroje a podporu pro rozvoj kompetencí pedagogů. Nicméně, pro překonání hrozeb, jako je nedůvěra k novým metodám nebo rostoucí počet žáků se speciálními potřebami, je klíčová dostatečná metodická podpora pedagogů a komunikace s rodiči.

Podskupina Matematické pre/gramotnosti: Začleňování nových moderních didaktických forem je jistá cesta k rozvoji potenciálu dětí v MŠ i žáků na ZŠ. V podmínkách mateřských škol je zajištěn rozvoj moderních didaktických forem jednodušší než na stupních vyšších. Také komunikace s rodiči je jednodušší, jelikož probíhá každodenně. Nicméně časová vytíženost i míra zahlcenosti pedagogů administrativou je ve všech stupních vzdělávání vysoká. Možnou hrozbu ve využívání moderních didaktických forem spatřujeme také v neustále měnící se vzdělávací politice a neexistující jednotné vizi vývoje školství.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro financování

<u>Silné stránky</u> 1. Zavádění nových didaktických forem do výuky 2. Využívání digitálních nástrojů ve výuce 3. Možnost využívat aktivity spojené s rozvojem moderních didaktických metod (sdílení, DVPP apod.)	<u>Slabé stránky</u> 1. Neochota zavádět změny 2. Neochota některých pracovníků ve školství se rozvíjet ve využívání digitálních technologií 3. Nákladné investice spojené s pořízováním technologií a pomůcek, drahá školení, finančně náročná údržba systému a technologií
<u>Příležitosti</u> 1. Nadšenci, kteří inspirují okolí 2. Možnosti spolupráce s technologickými firmami a vzdělávacími institucemi 3. Dostupnost online zdrojů 4. Nástup umělé inteligence	<u>Hrozby</u> 1. Technologické problémy 2. Rychlé tempo změn 3. Resistance některých vyučujících, ředitelů a zřizovatelů 4. Časová náročnost

Komentář – zdůvodnění volby:

Pracovní skupina pro financování identifikovala mezi silnými stránkami především již probíhající zavádění moderních didaktických forem do výuky, což svědčí o otevřenosti části škol k inovacím. Dále byla zdůrazněna rostoucí míra využívání digitálních nástrojů, která zvyšuje atraktivitu výuky a podporuje rozvoj digitálních kompetencí u žáků. Významným pozitivem je také existence aktivit zaměřených na profesní rozvoj pedagogů v oblasti inovativních metod (např. sdílení praxe, DVPP), které mohou být efektivně financovány z dostupných zdrojů (MAP, Šablony, výzvy MAS aj.). Na druhé straně se jako slabiny projevují přetrvávající neochota části pedagogického sboru ke změnám a omezená motivace k dalšímu vzdělávání v digitální oblasti, což může zpomalit implementaci nových přístupů. Významným limitem jsou rovněž vysoké finanční nároky na technologie, školení a jejich údržbu, což vyžaduje systematické a cílené plánování zdrojů. Mezi příležitostmi vyniká přítomnost inovátorů ve školách, jejichž nadšení může pozitivně ovlivnit okolí, stejně jako rostoucí možnosti spolupráce s technologickými firmami a dostupnost online zdrojů a nástrojů. Významnou příležitostí je také nástup umělé inteligence, který může výuku výrazně obohatit. Za hrozby byly označeny především technologické komplikace, rychlé tempo změn a odpor některých pracovníků včetně vedení škol a zřizovatelů, což může ztěžovat prosazování nových forem výuky. Výrazným rizikem je také časová náročnost celého procesu, která klade zvýšené nároky na plánování a podporu implementace ze strany financování.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina občanské kompetence

<u>Silné stránky</u> 1. Interaktivní a zábavné učení: Moderní metody, jako jsou projektová výuka nebo provádění pokusů, dokážou žáky více zaujmout a motivovat k aktivnímu zapojení do hodin.	<u>Slabé stránky</u> 1. Časová náročnost: příprava moderních forem výuky, jako jsou projekty nebo diskuze, zabírá učitelům hodně času 2. Nedostatek podpory pro učitele: ne všichni učitelé mají potřebné školení, vybavení nebo zkušenosti s moderními přístupy
--	--

2. Podpora kritického myšlení: Díky práci na reálných problémech se žáci učí přemýšlet o důsledcích svých rozhodnutí, argumentovat a nacházet řešení. 3. Rozvoj týmové práce: Práce ve skupinách a sdílení nápadů učí žáky spolupracovat, komunikovat a respektovat názory ostatních.	3. Různorodá úroveň žáků: některým žákům mohou tyto metody připadat náročné
<u>Příležitosti</u> 1. Využití moderních technologií: digitální nástroje, jako jsou vzdělávací aplikace, online diskuze nebo simulace, mohou výuku zpestřit 2. Rostoucí zájem o občanské vzdělávání: ve společnosti přibývá snaha vést mladé lidi k aktivnímu občanství 3. Mezinárodní spolupráce: školy mají možnost zapojit se do mezinárodních projektů	<u>Hrozby</u> 1. Omezené finance: ne všechny školy mají dostatek prostředků na pořízení moderního vybavení, školení učitelů nebo organizaci projektů. 2. Odpor ke změnám: někteří učitelé nebo vedení škol mohou být skeptičtí vůči novým metodám a upřednostňovat tradiční výuku. 3. Nerovné podmínky: sociální a ekonomické rozdíly mezi žáky mohou způsobit, že ne všichni mají stejný přístup k potřebnému vybavení, například k internetu nebo technologiím.

Komentář – zdůvodnění volby:

Moderní didaktické formy efektivně rozvíjejí klíčové občanské kompetence, jako je kritické myšlení, týmová spolupráce a odpovědné rozhodování.

Reagují na potřebu vzdělávat mladé lidi pro život v demokratické společnosti a podporují jejich občanskou angažovanost.

Připravují žáky na aktuální výzvy ve společnosti a na aktivní zapojení do veřejného dění.

Implementace moderních didaktických forem představuje příležitost pro učitele rozvíjet své schopnosti a inovovat přístupy k výuce.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina polytechnika a digitalizace

<u>Silné stránky</u> 1. Projektové vyučování 2. Gamifikace 3. Simulace a virtuální realita	<u>Slabé stránky</u> 1. Závislost na moderních technologiích 2. Náročnost na přípravu a zdroje 3. Nerovnost přístupu k technologiím
<u>Příležitosti</u> 1. Inovace ve vzdělávání 2. Přizpůsobení se globálním trendům	<u>Hrozby</u> 1. Rezistence rodičů i pedagogů

3. Propojování formálního a neformálního vzdělávání	2. Nedostatečná infrastruktura a kyberbezpečnost 3. Odtržení od reality
---	--

Komentář – zdůvodnění volby:

Moderní didaktické formy, jako je projektové vyučování, gamifikace a simulace s využitím virtuální reality, nabízejí inovativní přístupy, které efektivně podporují rozvoj klíčových kompetencí, například kritického myšlení, týmové spolupráce a kreativity. Tyto metody umožňují studentům řešit reálné problémy, propojovat teorii s praxí a učit se v prostředí, které je motivující a podnětné. Zároveň ale vyžadují značné nároky na přípravu, zdroje a dostupnost technologií, což může být problematické zejména u škol s omezenými možnostmi. Klíčovou příležitostí je jejich potenciál přinášet inovace do vzdělávání, přizpůsobovat se globálním trendům a propojit formální a neformální učení, čímž se výuka stává atraktivnější a efektivnější. Rizikem však může být odpor pedagogů nebo rodičů, nedostatečné technologické zázemí a nebezpečí odtržení od reality, pokud by se důraz kladl pouze na simulace místo reálných zkušeností. I přes tyto výzvy mají moderní didaktické formy zásadní význam pro přípravu studentů na rychle se měnící svět.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rovné příležitosti

<u>Silné stránky</u> 1. Podpora kritického myšlení – moderní metody, jako je projektové vyučování, podporují analytické dovednosti a schopnost řešit problémy. 2. Praktické a zážitkové formy výuky pomáhají žákům pochopit a využít znalostí v reálném životě. 3. Větší individualizace během výuky.	<u>Slabé stránky</u> 1. Někteří pedagogové mohou mít negativní postoj k zavádění nových metod. 2. Ne všechny školy mají přístup k moderním technologiím a nástrojům. 3. Nejednotná kvalita výuky – různí pedagogové mají různé schopnosti a znalosti.
<u>Příležitosti</u> 1. Široká nabídka DVPP pro učitele zaměřených na moderní výuku. 2. Stále nové digitální nástroje nabízejí nové možnosti pro inovativní výuku. 3. Moderní metody motivují žáky k aktivnímu zapojení do vzdělávání.	<u>Hrozby</u> 1. Nedostatek prostředků na pořízení technologií a vzdělávání pedagogů. 2. Žáci nebo rodiče nemusí plně chápat přínos moderních metod výuky, což může vést k neochotě spolupracovat. 3. Nepřípravenost škol na plošnou implementaci moderních metod.

Komentář – zdůvodnění volby:

Někteří pedagogové mohou mít negativní postoj k zavádění nových metod. Změna metod vyžaduje přizpůsobení a učení se novým, což může být pro některé učitele náročné, zejména pokud jsou zvyklí na tradiční metody výuky. Učitelé mohou pociťovat nejistotu ohledně účinnosti nových metod, zejména pokud nemají dostatečné informace nebo školení o jejich aplikaci. Učitelé mohou mít odpor k zavádění

nových metod s obavami s narušením jejich rutiny. Učitelé mohou mít odpor k zavádění nových metod s obavami s narušením jejich rutiny.

Řešení: Změny je třeba zavádět postupně a nenásilně. Během zavádění je potřeba poukazovat na příklady z dobré praxe. Pokud to lze, je přínosné aplikovat tandemovou výuku, hospitace mezi kolegy. Ne všechny školy mají přístup k moderním technologiím a nástrojům.

Mnohé školy mají omezené finanční prostředky, které jim znemožňují pořízení nových technologií. I když školy získají finance na nové technologie, učitelé potřebují odborné znalosti a dovednosti k jejich používání, což je časově náročné, jelikož se musí účastnit různých školení.

Řešení: Je potřeba vytvořit plán postupného dovybavení školy novými technologiemi. Dále aktivně vyhledávat dotační příležitosti, díky kterým by se zafinancovaly nové technologie. Řešením by mohlo být využití BYOD (Bring your own device) nebo vytvoření sdílení dostupných technologií.

Nejednotná kvalita výuky – různí pedagogové mají různé schopnosti a znalosti. Učitelé někdy nemají zájem o změnu a chybí systémová motivace k profesnímu rozvoji. Někteří mohou mít nedostatečnou odbornou přípravu a zkušenosti, a proto mohou mít odpor v používání nových metod. Rozdílné výsledky žáků, potažmo škol, mohou vést k nespokojenosti rodičů s výukou.

Řešení: Systematicky vzdělávat pedagogy. Vytvořit systém motivace a odměn, aby se pedagogové aktivně účastnili školení a sami je vyhledávali. Podporovat týmovou práci, tandemovou výuku. Pořádat pravidelné porady, setkání pedagogů, na kterých by měli možnost sdílet své zkušenosti.

Manažerský souhrn SWOT analýz pracovních skupin

Téma: Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Z analýz jednotlivých pracovních skupin vyplývá jednoznačná shoda v tom, že moderní didaktické formy představují významný nástroj pro podporu klíčových kompetencí žáků napříč různými oblastmi gramotnosti a vzdělávání. Přesto jejich implementace naráží na řadu systémových, technických i lidských překážek.

Moderní didaktické formy mají potenciál zásadním způsobem transformovat vzdělávání směrem k efektivnímu rozvoji klíčových kompetencí – jako je kritické myšlení, týmová spolupráce, digitální gramotnost, občanská odpovědnost či samostatnost žáků. Aby však mohly být skutečně účinné, je nutné odstranit klíčové bariéry:

- Snížení administrativní zátěže a podpora tandemového vyučování.
- Posílení infrastruktury a technologického zázemí škol.
- Zajištění dlouhodobé strategie a systémové metodické podpory pro pedagogy.
- Zacílená motivace a rozvoj učitelů prostřednictvím DVPP, mentoringu a sdílení praxe.
- Komunikace s rodiči a veřejností s cílem zvýšit důvěru v nové výukové přístupy.

Moderní didaktika není jen nástroj inovace, ale nutnost odpovídající výzvě 21. století. Její smysluplné a rovnoměrné zavádění je klíčem ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání.

II. ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA, ZEJMÉNA ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM A JINÝM ZNEVÝHODNĚNÍM

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rozvoj čtenářské gramotnosti a matematické gramotnosti

<u>Silné stránky</u> 1. Efektivní spolupráce asistentů pedagoga s kolektivem třídy a pedagogem (možnost individuálního přístupu) 2. Ochota pedagogických pracovníků dále se vzdělávat a rozvíjet 3. Dostatek finančních prostředků na zajištění kvalitní výuky a podpory žáků se sociálním a jiným znevýhodněním	<u>Slabé stránky</u> 1. Nárůst počtu dětí s logopedickými a jinými vadami 2. Nedostatek spolupracujících odborníků a organizací 3. Rozšiřování povědomí wellbeingu 4. Slabá motivovanost rodičů ve spolupráci se školou
<u>Příležitosti</u> 1. Smysluplné využití finančních prostředků 2. Vzdělávání cíleně zaměřené na rozvoj potenciálu každého žáka 3. Sdílení zkušeností z edukačního prostředí ve vztahu ke konkrétnímu žákovi	<u>Hrozby</u> 1. Nedostatečná podpora inkluze v oblasti personální 2. Obava ze slovního hodnocení – nedostatečná metodická opora, potřeba klasického hodnocení ze strany rodičů 3. Nárůst počtu dětí se školní nezralostí a nepřípraveností (rušení odkladů a přípravných tříd)

Komentář – zdůvodnění volby:

Podskupina Čtenářské pre/gramotnosti: Pro zajištění úspěšného rozvoje potenciálu každého žáka, zejména těch se sociálním a jiným znevýhodněním, je nezbytné maximálně využít silné stránky, jako je efektivní spolupráce asistentů pedagoga a ochota pedagogů k dalšímu vzdělávání. S využitím finančních prostředků na podporu speciálních potřeb žáků a cíleným vzděláváním pedagogů je možné naplno rozvinout potenciál těchto žáků. Nicméně, pro překonání slabých stránek, jako jsou nedostatek odborníků nebo nárůst počtu žáků s nejen logopedickými vadami, je nutné hledat nové způsoby spolupráce a zajištění odborné podpory. Různé příležitosti, jako je smysluplné využívání finančních prostředků a sdílení zkušeností, by mohly výrazně přispět k úspěšné inkluzi. Klíčové hrozby, jako je nedostatečná podpora inkluze v oblasti personální a obavy z přechodu na slovní hodnocení, je třeba aktivně řešit prostřednictvím školení pedagogů a zajištění kvalitní metodické podpory.

Podskupina Matematické pre/gramotnosti: Rádi bychom pouze dodaly, že přechod na slovní hodnocení by bylo dobré podpořit také ze strany rodičů. Dle našeho názoru většina rodičů upřednostňuje ústní komentář od pedagoga či klasické hodnocení formou známek. Také se domníváme, že rozvoj potenciálu dětí a žáků je neblaze ovlivněn slabou motivovaností rodičů ve spolupráci se školou.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro financování

<u>Silné stránky</u> 1. Posilování personálních pozic psychologů, speciálních pedagogů ze SR 2. Dostupnost škol 3. Podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem	<u>Slabé stránky</u> 1. Nedostatečná odbornost v diagnostice a v práci s nadanými žáky 2. Nedostatečná diferenciací ve výuce 3. Předpokladost a stigma spojené se znevýhodněním
<u>Příležitosti</u> 1. Tandemová výuka 2. Asistenti pedagoga 3. DVPP v oblasti inkluze a diferenciací výuky 4. Materiální podpora, software k dispozici	<u>Hrozby</u> 1. Nezáměr žáků i zákonných zástupců o podporu ze strany školy 2. Přetíženost PPP 3. Nedostatečné finanční zajištění pro podporu 4. Chybějící morální kodex pro pedagogy

Komentář – zdůvodnění volby:

Pracovní skupina pro financování považuje za klíčové silné stránky v oblasti podpory potenciálu každého žáka především systematické posilování personálního zajištění škol prostřednictvím financování pozic školních psychologů a speciálních pedagogů ze státního rozpočtu. Dále je výhodou relativní dostupnost škol pro žáky v různých lokalitách a zajištění základní podpory pro děti ohrožené školním neúspěchem, což vytváří dobrý základ pro cílené intervence. Na druhou stranu mezi slabiny patří nedostatečná odbornost pedagogů v diagnostice a práci s nadanými žáky, což může vést k přehlížení jejich potřeb. Rovněž chybí dostatečná diferenciací výuky, která by umožnila každému žákovi pracovat vlastním tempem a stylem. Závažným problémem zůstává i přetrvávající stigma spojené se znevýhodněním, které může negativně ovlivnit přístup pedagogů i kolektivu ke znevýhodněným dětem. Mezi příležitostmi, které je možné využít prostřednictvím cíleného financování, patří tandemová výuka, rozšíření působnosti asistentů pedagoga, nabídka kvalitního dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) v oblasti inkluze a diferenciací výuky, a také dostupnost specializovaného softwaru a materiální podpory. Hrozby však představují nízká motivace žáků i jejich zákonných zástupců k přijímání podpory, přetíženost pedagogicko-psychologických poraden, nedostatečné finanční zajištění dlouhodobé podpory i chybějící etické a morální ukotvení pedagogické profese, které by mohlo zvýšit odpovědnost a kvalitu přístupu k žákům se specifickými potřebami. Z těchto důvodů je nezbytné zaměřit financování nejen na posilování kapacit a dostupnost služeb, ale také na systémovou podporu změn v postojích a odborných kompetencích pedagogů.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina občanské kompetence

<u>Silné stránky</u> 1. Individuální přístup: možnost přizpůsobit výuku potřebám jednotlivých žáků.	<u>Slabé stránky</u> 1. Nedostatek odborníků: chybí dostatečný počet speciálních pedagogů nebo asistentů.
--	--

2. Podpora inkluze: zapojení všech žáků do kolektivu zlepšuje jejich sociální dovednosti a respekt k druhým 3. Spolupráce s rodiči: komunikace a spolupráce s rodinami pomáhá při řešení problémů a posiluje učení i mimo školu.	2. Časová náročnost: individuální práce s žáky vyžaduje více času, což může být obtížné při běžné výuce. 3. Nízká motivace některých žáků: sociální znevýhodnění může snižovat zájem o vzdělání a rozvoj občanských kompetencí.
<u>Příležitosti</u> 1. Projekty a granty: možnost zapojení do projektů na podporu inkluze a občanských kompetencí. 2. Vzdělávání pedagogů: kurzy a školení pro učitele mohou zvýšit jejich kompetence a efektivitu. 3. Spolupráce s komunitou: partnerství s neziskovkami, firmami nebo obcemi může podpořit rozvoj dovedností žáků.	<u>Hrozby</u> 1. Společenské předsudky: negativní postoje vůči znevýhodněným žákům mohou narušit jejich začlenění. 2. Nedostatek financování: snížení finanční podpory může ohrozit projekty a programy zaměřené na inkluzi. 3. Zvýšené rozdíly: pokud se znevýhodnění žáci nedokážou dostatečně zapojit, může dojít k jejich izolaci a zvýšení rozdílů v kolektivu. Je nutné včas pracovat na jejich začlenění.

Komentář – zdůvodnění volby:

Dostupnost a inkluze vzdělávání: to zahrnuje jak předškolní, základní, tak neformální vzdělávání, které musí být inkluzivní a zaměřeno na rovnost příležitostí.

Podpora různorodých kolektivů: zaměřením na inkluzivní vzdělávání a rozvoj kompetencí pedagogů je možné identifikovat silné stránky a slabé oblasti v práci s různorodými žáky, včetně dětí se sociálním znevýhodněním, nadaných žáků a těch, kteří čelí školnímu neúspěchu.

Rozvoj potenciálu žáků: zhodnocení, jak současné procesy podporují rozvoj potenciálu všech žáků a jaké překážky je třeba odstranit pro dosažení lepších výsledků.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina polytechnika a digitalizace

<u>Silné stránky</u> 1. Možnost průběžného monitorování a podpory 2. Podpora ohrožených žáků a rozvoj nadaných žáků 3. Inkluzivní prostředí	<u>Slabé stránky</u> 1. Spolupráce s rodiči, aktivní zapojení do výuky 2. Nerovnoměrná kvalita inkluzivního vzdělávání 3. Nedostatek personálního a ekonomického zajištění
<u>Příležitosti</u> 1. Zvýšená spolupráce s odborníky, rodinami a školami 2. Sociální podpora a mentoring, wellbeing	<u>Hrozby</u> 1. Stigmatizace 2. Nerovnost v přístupu 3. Vyhoření pedagogických pracovníků

3. Důraz na měkké dovednosti a sebepoznání

Komentář – zdůvodnění volby:

Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména těch se sociálním a jiným znevýhodněním, přináší výrazné přínosy díky možnosti průběžného monitorování a podpory, která pomáhá nejen ohroženým žákům, ale také rozvíjí nadání u talentovaných studentů. Vytváření inkluzivního prostředí umožňuje budování komunity, kde se každý cítí přijímaný a respektovaný. Tato snaha však naráží na problémy spojené s nerovnoměrnou kvalitou inkluzivního vzdělávání, nedostatečným personálním a ekonomickým zajištěním a potřebou aktivní spolupráce s rodiči, která není vždy zajištěna. Velkou příležitostí je zvýšená spolupráce mezi odborníky, rodinami a školami, která může vést k lepší podpoře žáků, stejně jako zaměření na jejich wellbeing, sociální podporu a rozvoj měkkých dovedností a sebepoznání. Hrozbou však zůstává možnost stigmatizace znevýhodněných žáků, nerovnosti v přístupu k podpoře a riziko vyhoření pedagogických pracovníků, kteří často pracují pod značným tlakem. I přes tyto výzvy je rozvoj každého žáka klíčovým krokem k vytvoření spravedlivějšího a podporujícího vzdělávacího systému.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rovné příležitosti

<u>Silné stránky</u> 1. Roste podpora na inkluzivní vzdělávání, které zahrnuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a nadané žáky. 2. Zákonná podpora rovného přístupu ke vzdělávání. 3. Nejsme sociálně vyloučená komunita.	<u>Slabé stránky</u> 1. Bezbarierovost 2. Nedostatečné znalosti a zkušenosti pedagogů s inkluzivními metodami výuky. 3. Nedostatek času na práci s každým žákem zvlášť.
<u>Příležitosti</u> 1. Moderní metody vzdělávání – zapojení zážitkové pedagogiky, projektové výuky nebo digitálních nástrojů. 2. Možnost vzdělávání nadaných žáků. 3. Spolupráce s rodinami může výrazně podpořit žákův rozvoj.	<u>Hrozby</u> 1. Riziko přetížení učitelů spojené s prací se znevýhodněnými žáky. 2. Problém s obsazením pozic asistentů pedagoga a speciálních pedagogů. 3. Nemožnost uplatnění inkludovaných žáků.

Komentář – zdůvodnění volby:

Bezbarierovost, omezený přístup žáků s tělesným postižením do některých částí školy. Nemožnost plnohodnotně se účastnit všech aktivit. Školám chybí bezbariérový přístup. Překážkou v jeho pořízení jsou většinou chybějící finanční prostředky nebo architektonická řešení budov škol.

Řešení: Postupná rekonstrukce školy s důrazem na bezbariérové úpravy – instalace výtahů nebo schodišťových plošin, využití dotačních programů na bezbariérové úpravy.

Nedostatečné znalosti a zkušenosti pedagogů s inkluzivními metodami výuky. Překážkou můžou být chybějící školení v oblasti práce se znevýhodněnými žáky. Málo kvalitních a osvědčených lektorů s praxí v běžné třídě. Neefektivní práce s žáky se specifickými potřebami.

Řešení: Systematické vzdělávání pedagogů v oblasti inkluze, sdílení dobré praxe mezi pedagogy, vytvoření pozice koordinátora inkluze, pravidelné supervize a konzultace s odborníky

Nedostatek času na práci s každým žákem zvláště: Nemožnost individuálního přístupu – velký počet žáků ve třídách, což se může projevit jejich demotivací a pomalým pokrokem. Přetížení učitelů.

Řešení: snížení počtu žáků, hledání možnosti udržení ve třídě personálního posílení, tandemová výuka, vytvoření systému doučování, využití moderních metod a technologií

Manažerský souhrn SWOT analýz pracovních skupin

Téma: Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

Manažerský souhrn ukazuje výraznou shodu napříč pracovními skupinami v tom, že klíčem k rozvoji potenciálu každého žáka, zejména znevýhodněného, je individualizovaný přístup, kvalitní personální podpora a dobře cílené vzdělávání pedagogů. Všechny skupiny vnímají jako zásadní spolupráci s rodinami, efektivní využívání finančních prostředků a systematické sdílení dobré praxe. Zároveň upozorňují na nedostatek odborníků, riziko vyhoření učitelů a nerovnost v přístupu, což ohrožuje udržitelnost inkluzivních snah. Panuje shoda na nutnosti posílení metodické a personální podpory škol a aktivního zapojení všech aktérů – včetně rodičů, komunity i zřizovatelů.

Doporučení

- Posílit personální kapacity škol prostřednictvím stabilního financování pozic asistentů pedagoga, speciálních pedagogů a školních psychologů.
- Zavést systematické a pravidelné vzdělávání pedagogů zaměřené na inkluzivní výuku, práci s různorodými skupinami žáků a nové formy hodnocení (včetně slovního).
- Vytvořit funkční model spolupráce s rodiči – např. pomocí komunitních akcí, rodičovských klubů nebo podpůrných konzultací.
- Podporovat sdílení dobré praxe a mezioborovou spolupráci mezi školami, odborníky, neziskovým sektorem a zřizovateli.
- Rozvíjet moderní formy výuky, jako je tandemová výuka, projektové a zážitkové učení, s důrazem na digitální kompetence a měkké dovednosti.
- Zajistit rovný přístup ke vzdělávání, včetně bezbariérovosti škol a rovnoměrné dostupnosti podpůrných opatření v různých regionech.
- Prevence vyhoření pedagogů – prostřednictvím supervizí, podpůrných skupin a udržitelného nastavení pracovních podmínek.

Doporučení směřují k naplnění cíle, aby každý žák – bez ohledu na své zázemí – dostal příležitost rozvinout svůj potenciál v prostředí, které je podporující, bezpečné a respektující jeho individuální potřeby.

III. PODPORA PEDAGOGICKÝCH A DIDAKTICKÝCH KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA MANAGEMENTU TŘÍDNÍCH KOLEKTIVŮ

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rozvoj čtenářské gramotnosti a matematické gramotnosti

<u>Silné stránky</u>	<u>Slabé stránky</u>
1. Využívání moderních didaktických metod 2. Práce s moderními didaktickými pomůckami 3. Efektivní vedení škol	1. Omezené finanční zdroje 2. Nedostatek dotačních titulů 3. Málo efektivní sdílení zkušeností
<u>Příležitosti</u>	<u>Hrozby</u>
1. Spolupráce a sdílení mezi školami v oblasti 2. Dotační příležitosti 3. Čerpání prostředků z MAP (vzdělávání pedagogických pracovníků)	1. Časté legislativní změny a úpravy 2. Nedostatečná metodická opora 3. Přepracovanost a vytíženost pedagogů

Komentář – zdůvodnění volby:

Podskupina Čtenářské pre/gramotnosti: Z analýzy vyplývá, že školy mají značný potenciál pro zlepšení v oblasti pedagogických a didaktických kompetencí prostřednictvím využívání moderních metod a pomůcek. Nicméně je třeba upozornit na slabé stránky, jako jsou omezené finanční zdroje a nedostatek efektivního sdílení zkušeností. Využití příležitostí, jako je spolupráce mezi školami a čerpání prostředků z dotačních programů, by mohlo podpořit rozvoj pedagogických kompetencí. Zároveň je nutné věnovat pozornost hrozbám, jako jsou časté legislativní změny a přepracovanost pedagogů, které mohou negativně ovlivnit realizaci záměrů. Doporučuje se zaměřit na zlepšení metodické podpory a vytváření podmínek pro spolupráci a sdílení mezi pedagogy, což povede k efektivnějšímu rozvoji škol a kvalitnějšímu vzdělávání.

Podskupina Matematické pre/gramotnosti: Základní i mateřské školy v oblasti mají značný potenciál v rozvoji pedagogických a didaktických kompetencí svých pedagogických pracovníků, kteří jsou podporováni vedením škol. Nicméně pro zlepšení situace doporučujeme podpořit sdílení zkušeností mezi pedagogy, a to i mezi těmi budoucími.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro financování

<u>Silné stránky</u>	<u>Slabé stránky</u>
1. Podpora v území 2. Prohlubování kvalifikace pedagogických pracovníků 3. Navázání spolupráce a sdílení dobré praxe napříč územím	1. Nechuť jednotlivců k zavádění změn a zavádění nových metod do praxe pedagoga 2. Složitost zavádění podpory managementu třídních kolektivů na jednotlivých školách. 3. Časová náročnost a pocit pedagogů, že jsou neadekvátně finančně ohodnoceni.

<u>Příležitosti</u>	<u>Hrozby</u>
1. Nové dotační tituly 2. Podpora leadershipu, mentoringu a uvádějících učitelů. 3. Důraz na wellbeeing. 4. Možnost inspirace ve školách, kde se povedlo zavést funkce koordinátorů pro podpory změn (snížení úvazku koordinátorů apod.)	1. Překotné změny v legislativě týkající se školství a nedostatečné informace o změnách 2. Převedení financování nepedagogických pracovníků na zřizovatele 3. MŠMT nebere v potaz připomínky odborníků z regionů. 4. Nedostatečná finanční podpora – klesající trend podílu školství na HDP.

Komentář – zdůvodnění volby:

Pracovní skupina pro financování vnímá jako silnou stránku především stabilní podporu v území, která je zajišťována prostřednictvím fungujících struktur MAP (I. až IV.). Díky těmto projektům vznikla síť spolupráce mezi školami, neziskovými organizacemi a dalšími aktéry v ORP, což vedlo k realizaci řady workshopů, školení a společných aktivit, do kterých se zapojují nejen učitelé, ale i žáci. Významným přínosem je rovněž systematické prohlubování kvalifikace pedagogických pracovníků a navazování spolupráce napříč územím, které umožňuje efektivní sdílení dobré praxe. Mezi slabiny však patří trvalý nechuť části pedagogů k zavádění změn, strach z neznámého a nízká motivace způsobená nedostatečnou znalostí inovativních metod. V mnoha školách chybí jasně vyprofilované odborné funkce, jako jsou mentoři pro zavádění změn nebo podpora třídních kolektivů, stejně jako koncepčně pojaté třídnické hodiny. Absence kariérního systému navíc snižuje motivaci pedagogů k dalšímu profesnímu růstu. Zavádění podpory pro management třídních kolektivů je organizačně náročné a často se potýká s nedostatkem času a pocitem pedagogů, že nejsou za svou práci adekvátně ohodnoceni. Mezi příležitostmi je klíčové využít nové dotační tituly, které mohou financovat mentoring, uvádějící učitele, rozvoj leadershipu a podporu wellbeing pedagogů. Inspirací mohou být školy, kde se již podařilo zavést role koordinátorů změn a vytvořit podmínky pro jejich práci například úpravou úvazků. Hrozby však představují časté a nekoordinované změny legislativy bez dostatečné komunikace směrem ke školám, stejně jako převedení financování nepedagogických pracovníků na zřizovatele, což může ohrozit podporu týmové spolupráce. Nedostatečné reflektování podnětů z regionální úrovně ze strany MŠMT a klesající podíl školství na HDP pak ohrožují dlouhodobou udržitelnost systémových změn. Z pohledu financování je tedy zásadní podporovat systémové a dlouhodobé mechanismy pro rozvoj kompetencí pedagogů a zajištění kvalitního řízení třídních kolektivů.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina občanské kompetence

<u>Silné stránky</u>	<u>Slabé stránky</u>
1. Profesionální rozvoj učitelů: stále rostoucí nabídka školení a kurzů pro pedagogy zaměřených na rozvoj občanských kompetencí. 2. Týmová spolupráce mezi pedagogy: spolupráce učitelů v rámci škol a mezi školami zlepšuje výměnu zkušeností a implementaci efektivních metod. 3. Zaměření na inkluzi: podpora začlenění žáků se sociálním znevýhodněním a nadaných žáků	1. Nedostatečné zdroje pro školení: omezený přístup ke kvalitním vzdělávacím programům pro učitele, což může zpomalit rozvoj jejich kompetencí. 2. Nízká motivace některých pedagogů: někteří pedagogové nemusí být dostatečně motivováni k implementaci nových metod výuky občanských kompetencí. 3. Nerovnoměrná podpora školního managementu: nedostatečná podpora pro

do společného vzdělávání zvyšuje rozmanitost a podporu rozvoje občanských kompetencí.	školní management v oblasti řízení a rozvoje třídních kolektivů, což může ovlivnit celkovou atmosféru ve třídách.
<u>Příležitosti</u> 1. Využití moderních technologií: technologie mohou podpořit inovativní metody výuky a zlepšit komunikaci mezi pedagogy a žáky. 2. Finanční podpora a granty: možnost získat financování na školení pedagogů a zlepšení školního managementu. 3. Spolupráce s externími odborníky: zapojení odborníků na občanské kompetence pro školení pedagogů a vedení školních projektů.	<u>Hrozby</u> 1. Zvyšující se administrativní zátěž: růst administrativy může odvádět pozornost pedagogů od klíčových činností zaměřených na rozvoj občanských kompetencí. 2. Nedostatečná podpora školního managementu: pokud školní management nebude dostatečně podporován v rozvoji kolektivů, může to vést k neshodám a špatné atmosféře ve třídách. 3. Neochota k změnám: odpor některých pedagogů k novým metodám může zpomalit implementaci efektivních postupů pro rozvoj občanských kompetencí.

Komentář – zdůvodnění volby:

Zaměření na konkrétní oblasti profesního rozvoje, kde je nutné zlepšení, jako je profesní rozvoj, mentoring, stáže a další formy praktického vzdělávání. To zahrnuje i podporu pedagogického leadershipu, který je nezbytný pro zajištění kvalitního řízení škol a efektivní spolupráci se zřizovateli a rodiči. Identifikace překážky (odpor k novým metodám, administrativní nároky) a pomoc při řešení. Vyvážený přístup k cílovým skupinám: umožňuje zohlednit různé potřeby pedagogů, nepedagogů, zřizovatelů a rodičů při tvorbě strategií rozvoje.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina polytechnika a digitalizace

<u>Silné stránky</u> 1. Předávání zkušeností mezi pedagogickými pracovníky 2. Nabídka odborného vzdělávání a profesního rozvoje 3. Strategický rozvoj a plánování	<u>Slabé stránky</u> 1. Nedostatek času a motivace 2. Vysoké administrativní a finanční nároky 3. Různá úroveň dovedností a znalostí mezi pracovníky
<u>Příležitosti</u> 1. Zlepšení pracovního prostředí a spolupráce 2. Podpora individuálního rozvoje a profesního růstu 3. Vytváření inkluzivního a bezpečného školního klimatu	<u>Hrozby</u> 1. Změny ve vládních předpisech 2. Nedostatek finančních a časových prostředků 3. Přetížení všech cílových skupin

Komentář – zdůvodnění volby:

Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání spolu s efektivním managementem třídních kolektivů přináší řadu výhod, včetně předávání zkušeností mezi pedagogy, nabídky odborného vzdělávání a profesního rozvoje, a možnosti strategického plánování, které zlepšuje kvalitu výuky. Tyto aktivity však často narážejí na slabiny, jako je nedostatek času a motivace, vysoké administrativní a finanční nároky, a různorodá úroveň dovedností a znalostí mezi pracovníky. Velkou příležitostí je zlepšení pracovního prostředí, podpora individuálního růstu pedagogů a vytváření inkluzivního a bezpečného klimatu ve školách, což může posílit jak výkonnost, tak spokojenost všech zúčastněných. Hrozbu však představují možné změny ve vládní politice, nedostatek finančních a časových prostředků a přetížení cílových skupin, které může ohrozit efektivitu těchto opatření. Přes tyto výzvy je podpora pedagogů klíčem k dlouhodobému zlepšení kvality vzdělávacího systému.

SWOT ANALÝZA Pracovní skupina pro rovné příležitosti

<u>Silné stránky</u> 1. Dostupnost odborných vzdělávacích programů zaměřených na pedagogiku a didaktiku. Možnost využití stáží, mentoringu nebo koučinku. 2. Rozvoj digitálních technologií a jejich začlenění do výuky. 3. Dlouholetá praxe pedagogů při zvládání třídní dynamiky a výuky.	<u>Slabé stránky</u> 1. Nedostatek času – vysoké pracovní vytížení pedagogů 2. Nedostatek financí na školení a profesní rozvoj 3. Odpor vůči změnám – někteří pedagogové mohou být nedůvěřiví vůči novým přístupům.
<u>Příležitosti</u> 1. Inovace v oblasti výuky – využití moderních výukových metod (např. projektové vyučování, zážitková pedagogika). 2. Využití dostupných finančních zdrojů pro realizaci projektů np. granty, fondy EU. 3. Rozvoj měkkých dovedností – školení zaměřená na komunikaci a řešení konfliktů ve třídě.	<u>Hrozby</u> 1. Podfinancování školství 2. Vyhoření pedagogů 3. Časté změny legislativy

Komentář – zdůvodnění volby:

Nedostatek času – vysoké pracovní vytížení pedagogů. Pedagogové se často potýkají se syndromem vyhoření, jsou přetěžováni a vyčerpaní pracemi, které často nesouvisí s výukou. Jsou na nich kladeny vysoké nároky. Tím se omezuje jejich možnost sebezrovoje a často mají nedostatek času na přípravu. V hodinách mají málo času pro individualizaci výuky.

Řešení: pomoc v efektivním plánování času, snížení administrativy, zavedení sdílených materiálů a příprav, využití digitálních technologií, podpora duševního zdraví.

Nedostatek financí na školení a profesní rozvoj. Nedostatek financí může vést k používání zastaralých, neefektivních metod. Učitelé mohou být demotivováni a jejich profesní růst bude stagnovat.

Řešení: Je potřeba aktivně vyhledávat dotační programy, spolupracovat s jinými školami při sdílení nákladů, sdílení dobré praxe s jinými pedagogy.

Odpor vůči změnám – někteří pedagogové mohou být nedůvěřiví vůči novým přístupům. Některí pedagogové se cítí jistější ve výuce při používání zastaralých metod a nevidí efektivitu v implementaci nových, moderních metod výuky. Může proto často docházet ke konfliktům v pedagogických sborech mezi progresivními pedagogy a pedagogy, kteří se nechtějí posouvat dál. Nedostatečné ohodnocení může demotivovat inovativní učitele.

Řešení: Je potřeba zavádět změny postupně se zaměřením na dostatečnou komunikaci. Dále je zapotřebí hledat příklady dobré praxe a sdílet své zkušenosti. Dále je potřeba se zaměřit na systém podpory, motivace. Je zapotřebí rovněž pravidelně vyhodnocovat zaváděné změny.

Manažerský souhrn SWOT analýz pracovních skupin

Téma: Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

Na základě analýz všech pěti pracovních skupin lze shrnout, že v území panuje široká shoda na nutnosti systematické podpory profesního růstu pedagogů a rozvoje efektivního řízení třídních kolektivů jako klíčového předpokladu pro zvýšení kvality vzdělávání.

Ze všech analýz vyplývá, že klíčem k udržitelnému zvyšování kvality vzdělávání je:

- stabilní systém podpory profesního růstu pedagogů,
- rozvoj školního leadershipu a kultury spolupráce,
- snížení administrativní zátěže a posílení týmového klimatu,
- cílená metodická pomoc a sdílení dobré praxe.

Realizace aktivit v těchto tématech směřují k vytvoření podpůrného a motivujícího prostředí pro pedagogy, což je základním předpokladem pro dlouhodobé zvyšování kvality vzdělávání v regionu.